

Zaak C-105/21

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

22 februari 2021

Verwijzende rechter:

Spetsializiran nakazatelen sad (bijzondere strafrechter, Bulgarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

22 februari 2021

Strafzaak tegen:

IR

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel tegen beklaagde IR.

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267, eerste alinea, onder b), VWEU.

Prejudiciële vragen

- 1) Is het verenigbaar met artikel 6 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”), gelezen in samenhang met artikel 5, leden 4 en 2, alsook lid 1, onder c), van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: „EVRM”), artikel 47 van het Handvest, het recht van vrij verkeer, het beginsel van gelijke behandeling en het beginsel van wederzijds vertrouwen, wanneer de uitvaardigende rechterlijke autoriteit in de zin van artikel 6, lid 1, van kaderbesluit 2002/584 zich geen inspanningen getroost om de gezochte persoon op de hoogte te brengen van de feitelijke en juridische gronden voor zijn aanhouding en van zijn recht om een

rechtsmiddel aan te wenden tegen het aanhoudingsbevel, nog terwijl deze persoon zich op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat bevindt?

- 2) Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord: Vereist het beginsel dat het Unierecht voorrang heeft op nationaal recht dat de uitvaardigende rechterlijke autoriteit ervan afziet om deze informatie te verstrekken en vereist dit beginsel van de uitvaardigende rechterlijke autoriteit bovendien ook dat wanneer de gezochte persoon – ook al is die informatieverstrekking achterwege gebleven – verzoekt om intrekking van het nationale aanhoudingsbevel, zij dit verzoek pas inhoudelijk beoordeelt nadat de gezochte persoon is overgeleverd?
- 3) Welke instrumenten van Unierecht lenen zich voor een dergelijke informatieverstrekking?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht en rechtspraak van het Hof

Kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten (PB 2002, L 190, blz. 1), zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009

Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (PB 2012, L 142, blz. 1)

Richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken (PB 2014, L 130, blz. 1)

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (PB 2016, C 202, blz. 389)

Arrest van het Hof van 28 januari 2021, IR (C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Nakazatelno protsesualen kodeks (Bulgaars wetboek van strafvordering; hierna: „NPK”)

Nakazatelen kodeks (Bulgaars wetboek van strafrecht; hierna: „NK”)

Zaken za ekstraditsiata i evropeyiskata zapoved za arest (Bulgaarse wet inzake de overlevering en het Europees aanhoudingsbevel; hierna: „ZEEZA”)

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 IR is aangeklaagd wegens deelneming aan een criminele organisatie die, met het oog op verrijking, grote hoeveelheden accijnsproducten (sigaretten) zonder

banderollen (hierna: „accijnszegels”) over de grens wilde brengen, een delict waarop overeenkomstig artikel 321 NK een gevangenisstraf staat van maximaal tien jaar, en wegens medeplichtigheid aan de opslag van 373 490 sigarettenverpakkingen zonder accijnszegels ter waarde van 2 801 175 lev (1 413 218 EUR), een delict waarop overeenkomstig artikel 234 NK een gevangenisstraf staat van maximaal acht jaar.

- 2 In de voorbereidende fase van de tegen hem ingeleide strafprocedure heeft IR informatie ontvangen over zijn algemene rechten als beklaagde.
- 3 Bij aanvang van de gerechtelijke fase van de procedure op 24 februari 2017 had IR zijn woonadres verlaten. De pogingen van de rechter om zijn verblijfplaats vast te stellen, zijn zonder resultaat gebleven. De twee door hem gekozen advocaten hebben aangegeven hem niet langer te vertegenwoordigen. Met het oog op zijn verdediging is ambtshalve een nieuwe advocaat toegewezen (volgens de nationale wettelijke bepalingen moet een afwezige beklaagde door een advocaat worden vertegenwoordigd).
- 4 Bij beslissing van 10 april 2017, die op 19 april 2017 in tweede aanleg is bevestigd, heeft de verwijzende rechter ten aanzien van IR de maatregel van „voorlopige hechtenis” opgelegd (deze handeling staat gelijk aan het nationale aanhoudingsbevel). IR is niet in persoon ter zitting verschenen; zijn verdediging is waargenomen door de aan hem ambtshalve toegewezen advocaat.
- 5 Op 25 mei 2017 is een Europees aanhoudingsbevel (EAB) uitgevaardigd. Daarin wordt uiteengezet dat het nationale aanhoudingsbevel bij verstek van IR is uitgevaardigd en dat het nationale aanhoudingsbevel na de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel persoonlijk aan hem zal worden uitgereikt op het tijdstip van zijn overlevering, dat hem zijn rechten zullen worden meegedeeld en dat hij het nationale aanhoudingsbevel kan aanvechten middels procedures waarover hij zal worden geïnformeerd. Voorts wordt in het Europees aanhoudingsbevel erop gewezen dat IR pas na zijn overlevering aan de Bulgaarse autoriteiten tegen het nationale aanhoudingsbevel kan opkomen. IR staat gesignaleerd in het Schengeninformatiesysteem; hij is tot op heden nog niet gelokaliseerd en aangehouden.
- 6 Op 20 augustus 2019 heeft de verwijzende rechter het Europees aanhoudingsbevel ingetrokken en een verzoek om een prejudiciële beslissing in de zaak C-649/19 ingediend. Het arrest van het Hof in zaak C-649/19 (ECLI:EU:C:2021:75) is gewezen op 28 januari 2021.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

Ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing

- 7 De prejudiciële vragen worden gesteld met het oog op de uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel tegen IR. Afhankelijk van de daarop gegeven

antwoorden zal de verwijzende rechter vernemen hoe dit aanhoudingsbevel dient te worden ingevuld – bijvoorbeeld of hij de beklaagde middels een vermelding in het Europees aanhoudingsbevel informeert over de rechtsmiddelen die hij tegen het nationale aanhoudingsbevel kan aanwenden of dat hij de uitvoerende rechterlijke autoriteit middels het Europees aanhoudingsbevel verzoekt om mededeling van het tijdstip van lokalisatie en/of aanhouding van IR en IR vervolgens informatie verstrekt –, alsook of de verwijzende rechter het nationale aanhoudingsbevel aan de gezochte persoon moet overhandigen, waarbij een dergelijke informatieverstrekking zou plaatsvinden, nadat hij verneemt dat IR is gelokaliseerd (en al dan niet is aangehouden), bijvoorbeeld in het kader van de informatie-uitwisseling met de uitvoerende rechterlijke autoriteit overeenkomstig 15, lid 2, van kaderbesluit 2002/584. Ten derde wenst de verwijzende rechter ook te vernemen hoe hij een verzoek tot intrekking van het [nationale] aanhoudingsbevel – dat ook kan worden ingediend zonder dat de beklaagde over zijn rechten is geïnformeerd – moet behandelen.

- 8 Beide laatstgenoemde hypothesen zijn realistische mogelijkheden, die zich in de regel kunnen voordoen na de uitvaardiging van het Europees aanhoudingsbevel en vóór de overlevering van de beklaagde. Indien de verwijzende rechter zou wachten met zijn verzoek om een prejudiciële beslissing totdat deze hypothesen zich voordoen, meer concreet dat IR wordt gelokaliseerd of dat laatstgenoemde verzoekt om intrekking van het aanhoudingsbevel, dan zou hij geen nuttig antwoord kunnen ontvangen omdat een uitspraak van het Hof – zelfs in de versnelde procedure – meer tijd in beslag neemt dan de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel.

Motivering van de verwijzingsbeslissing

– Algemeen

- 9 De prejudiciële vragen houden verband met de mogelijkheden die de gezochte persoon ter beschikking staan om een beroep in rechte in te stellen tegen het aanhoudingsbevel [arrest van 28 januari 2021, IR (C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75, punt 69)], met name in het tijdvak na de aanhouding van de gezochte persoon in de uitvoerende lidstaat en vóór diens overlevering aan de uitvaardigende lidstaat.
- 10 Uit het arrest van het Hof in de zaak C-649/19 blijkt dat de in de artikelen 4, 6 en 7 van richtlijn 2012/13 bedoelde rechten op informatie niet gelden voor gezochte personen tijdens de periode voorafgaand aan hun overlevering. Daaruit volgt dat krachtens deze richtlijn geen verplichting rust op de uitvaardigende rechterlijke autoriteit om de gezochte persoon vóór diens overlevering over zijn rechten te informeren. De vraag rijst evenwel of zulks te verzoenen valt met de beginselen die ten grondslag liggen aan het Unierecht.
- 11 Voorts blijkt uit de punten 79 en 80 van het aangehaalde arrest dat het recht op effectieve rechterlijke bescherming is gewaarborgd wanneer de gezochte persoon

na diens overlevering tegen het aanhoudingsbevel kan opkomen, waaruit a contrario volgt dat de toegang tot een dergelijk rechtsmiddel in de periode voorafgaand aan de overlevering niet is vereist met het oog op een effectieve rechterlijke bescherming. Dit doet de vraag rijzen of de toepassing van een nationale wettelijke regeling die wel voorziet in deze verplichting tot informatieverstrekking en in een recht van beroep, ook wanneer de gezochte persoon zich niet op het nationale grondgebied bevindt, schending van het Unierecht zou opleveren.

- Toepasselijkheid van artikel 6 VEU juncto artikel 6 van het Handvest, gelezen in samenhang met artikel 5, leden 4 en 2, en lid 1, onder c), EVRM
- 12 Overeenkomstig artikel 6 VEU erkent de Unie de rechten die zijn vastgesteld in het Handvest. In artikel 6 van het Handvest wordt het recht op vrijheid en veiligheid erkend. Volgens de toelichtingen bij het Handvest corresponderen de rechten van artikel 6 met de rechten die in artikel 5 EVRM zijn gewaarborgd. Overeenkomstig artikel 5, leden 2 en 4, EVRM heeft eenieder die op grond van artikel 5, lid 1, onder c) is gearresteerd, het recht om op de hoogte te worden gebracht van de redenen, feitelijk en rechtens, van zijn aanhouding en om de rechtmatigheid van zijn vrijheidsbeneming bij de rechter aan te vechten. De zienswijze van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: „EHRM”) is derhalve relevant.
 - 13 Het staat buiten kijf dat een persoon die op grond van een Europees aanhoudingsbevel wordt aangehouden, onder de werkingssfeer valt van artikel 5, lid 1, onder f), EVRM. Het EHRM heeft ondubbelzinnig geoordeeld dat indien de uitvoerende staat zijn verplichtingen op grond van artikel 5, lid 1, onder f), EVRM nauwgezet is nagekomen, terwijl de aanhouding daarentegen is gebaseerd op een gebrekkig aanhoudingsbevel van de uitvaardigende staat, de verantwoordelijkheid voor de schending van artikel 5 in dat geval juist berust bij de uitvaardigende staat, waarvan de verantwoordelijkheid aan de hand van artikel 5, lid 1, onder c), EVRM wordt bepaald.
 - 14 Aangaande de exterritorialiteit heeft het EHRM geoordeeld dat elke staat zijn rechterlijke bevoegdheid in beginsel weliswaar op het eigen grondgebied uitoefent, maar dat het onder bepaalde omstandigheden echter mogelijk is dat hij deze bevoegdheid op het grondgebied van een andere staat uitoefent. In dat geval blijft deze staat verantwoordelijk voor zijn handelingen (EHRM, Stephens tegen Malta, nr. 11956/07, § 49; Vasiliciuc tegen Republiek Moldau, nr. 15944/11, § 25, en Belozorov tegen Rusland en Oekraïne, nr. 43611/02, §§ 84-87).
 - 15 Zoals het EHRM heeft verklaard, kan een staat zijn bevoegdheden – daaronder begrepen zijn strafrechtelijke bevoegdheden, met inbegrip van zijn bevoegdheden tot aanhouding van een beklaagde – uitoefenen op het grondgebied van een andere staat, op voorwaarde dat laatstgenoemde daarmee instemt.

- 16 Het EHRM heeft zich in enkele zaken gebogen over de vraag welke staat verantwoordelijkheid draagt voor een aanhouding met het oog op overlevering in gevallen waarin de aangezochte staat de bepalingen van nationaal en internationaal recht nauwgezet was nagekomen, terwijl deze aanhouding echter onrechtmatig was op grond van gebreken in het door de verzoekende staat uitgevaardigde nationale aanhoudingsbevel op basis waarvan het overleveringsverzoek was ingediend. In deze gevallen heeft het EHRM geoordeeld dat de rechtsgrond van de aanhouding overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder f), EVRM wordt gevormd door dit gebrekkige aanhoudingsbevel van de verzoekende staat. Het EHRM heeft eveneens benadrukt dat het aan de verzoekende staat is om ervoor te zorgen dat zijn nationaal aanhoudingsbevel geldig is. Op grond daarvan heeft het EHRM geoordeeld dat de verzoekende staat verantwoordelijkheid draagt voor de aanhouding in de uitvoerende staat in geval van gebreken in het door de verzoekende staat uitgevaardigde nationale aanhoudingsbevel op basis waarvan het overleveringsverzoek is ingediend. Bij de aanhouding in de aangezochte staat gaat het om een aanhouding in de zin van artikel 5, lid 1, onder c), EVRM.
- 17 Het EHRM heeft de hoedanigheid van een „[aangehouden beklaagde]” in de zin van artikel 5, lid 1, onder c), EVRM niet ontzegd aan wie in het kader van een overleveringsprocedure overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder f), EVRM is aangehouden. Het tegendeel is waar: het EHRM is ervan uitgegaan dat de aangehouden beklaagde zich kan beroepen op waarborgen die voortvloeien uit zijn hoedanigheid als „beklaagde” in de hoofdprocedure, met name het vermoeden van onschuld en het recht van beroep tegen het aanhoudingsbevel. Er moet uitdrukkelijk op worden gewezen dat het EHRM deze rechten heeft aangemerkt als rechten ten aanzien van de uitvaardigende staat waar de hoofdprocedure aanhangig is. Volgens het EHRM gelden deze rechten niet ten aanzien van de uitvoerende staat, die de overleveringsprocedure ten uitvoer legt, aangezien deze niet kan beoordelen of de aanhouding in het kader van de hoofdprocedure gegrond is.
- 18 Bijgevolg is de aanhouding van de gezochte persoon onderworpen aan een tweeledige regeling, aangezien de in de hoofdprocedure aangeklaagde persoon de hoedanigheid van beklaagde blijft behouden, ook wanneer hij wordt aangehouden in een andere staat. De uitvaardigende rechterlijke autoriteit moet de overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder c), EVRM gewaarborgde rechten (en indien de vrijheidsbeneming een bepaalde duur overschrijdt, ook de overeenkomstig artikel 5, leden 3 en 4, EVRM gewaarborgde rechten) verzekeren, terwijl de uitvoerende rechterlijke autoriteit de overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder f), EVRM gewaarborgde rechten moet verzekeren.
- 19 Het EHRM is niet van oordeel dat het vereiste van artikel 5, lid 1, onder c), EVRM niet geldt voor het tijdvak waarin het nationale aanhoudingsbevel ten grondslag ligt aan het Europees aanhoudingsbevel en pas van kracht wordt nadat de gezochte persoon is overgeleverd. Ook de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie gaat in die richting. Het Hof heeft nooit gesteld dat een

geldig Europees aanhoudingsbevel op grond van een ongeldig nationaal aanhoudingsbevel mag worden uitgevaardigd. Het tegendeel is waar: het Hof heeft geoordeeld dat een Europees aanhoudingsbevel uitsluitend op grond van een geldig nationaal aanhoudingsbevel mag worden uitgevaardigd [arresten van 1 juni 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385), en 13 januari 2021, MM (C-414/20, EU:C:2021:4)].

- 20 Artikel 6 van het Handvest heeft dezelfde draagwijdte als artikel 5 EVRM, zodat uit de conclusies van het EHRM in de genoemde zaken, wanneer toegepast op het niveau van het Unierecht, volgt dat het nationale aanhoudingsbevel op basis waarvan het Europees aanhoudingsbevel wordt uitgevaardigd, ten uitvoer wordt gelegd door de aanhouding van de gezochte persoon op het grondgebied van de uitvoerende staat.
- 21 Meer concreet valt de aanhouding – wegens haar tweeledige aard – in de uitvoerende staat steeds onder twee juridische categorieën, waarbij de gezochte persoon op twee niveaus wordt beschermd. De eerste categorie is die welke voortvloeit uit artikel 5, lid 1, onder f), EVRM – of de in kaderbesluit 2002/584 geregelde aanhouding met inachtneming van alle daarin gewaarborgde rechten. De tweede categorie wordt gevormd door de aanhouding overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder c), EVRM – of de aanhouding in de uitvoerende staat waardoor het nationale aanhoudingsbevel ten uitvoer wordt gelegd.
- 22 In dit geval moet de uitvaardigende staat de op grond van artikel 5, leden 2 en 4, EMRK gewaarborgde rechten verzekeren die toekomen aan de gezochte persoon in diens hoedanigheid van beklaagde. Hiermee wordt de rechtmatigheid van het nationale aanhoudingsbevel gewaarborgd. Dit houdt in dat alleen sprake kan zijn van een rechtmatig nationaal aanhoudingsbevel wanneer de gezochte persoon naar behoren wordt geïnformeerd over de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over de mogelijkheden tot aanvechting ervan.
- 23 Het Hof heeft geoordeeld dat de persoon die het voorwerp uitmaakt van het nationale aanhoudingsbevel alle waarborgen geniet die eigen zijn aan de vaststelling van dit soort beslissingen, met name de waarborgen die voortvloeien uit de grondrechten [arrest van 27 mei 2019, PF (C-509/18, EU:C:2019:457, punt 48)]. De bewoordingen „alle waarborgen die eigen zijn aan de vaststelling van dit soort beslissingen” moeten aldus worden begrepen dat deze gewaarborgde rechten moeten worden toegekend op het tijdstip van aanhouding overeenkomstig artikel 5, lid 1, onder c), EVRM dat – blijkens de hierboven aangehaalde arresten van het EHRM – samenvalt met het tijdstip van aanhouding in de uitvoerende staat. Deze bewoordingen horen ook te slaan op de verstrekking van informatie over het aanhoudingsbevel wanneer dit bij verstek werd uitgevaardigd, aangezien op die wijze informatie wordt verstrekt over de feitelijke en juridische gronden van de aanhouding en over de mogelijkheden tot aanvechting van het aanhoudingsbevel overeenkomstig artikel 5, leden 2 en 4, EVRM.

- 24 Onder deze omstandigheden stelt de verwijzende rechter de hierboven geformuleerde vraag, namelijk of – mocht hij zich bij het uitvaardigen van het Europees aanhoudingsbevel geen inspanningen getroosten om de gezochte persoon op de hoogte te brengen van de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over het recht om een rechtsmiddel aan te wenden tegen het aanhoudingsbevel, nog terwijl deze persoon zich op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat bevindt – dit verzuim te verzoenen valt met artikel 6 van het Handvest, voor zover deze bepaling moet worden begrepen zoals artikel 5, lid 1, onder c), EVRM door het EHRM wordt begrepen.
- Toepassing van artikel 47, eerste alinea, van het Handvest
- 25 De vraag rijst of aan het vereiste van een „doeltreffende voorziening in rechte” in de zin van artikel 47 van het Handvest is voldaan wanneer de uitvaardigende rechterlijke autoriteit zich geen moeite getroost om de gezochte persoon die het voorwerp uitmaakt van het aanhoudingsbevel over diens rechten te informeren (dat wil zeggen, te informeren over de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over eventuele mogelijkheden tot aanvechting), nog terwijl deze persoon zich op het grondgebied van een andere staat bevindt – [en] aldaar eventueel is aangehouden – en het voorwerp uitmaakt van een Europees aanhoudingsbevel.
- 26 Voor het antwoord op deze vraag is het ongetwijfeld doorslaggevend of de beklagde er overeenkomstig artikel 47, eerste alinea, van het Handvest een juridisch belang bij heeft om te worden geïnformeerd en het nationale aanhoudingsbevel te kunnen aanvechten terwijl hij zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevindt, met name wanneer hij aldaar eventueel is aangehouden, [en] – meer concreet – of hij een voordeel kan behalen uit het aanvechten ervan, vooral in het kader van de lopende procedure tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel.
- 27 Uit de aangehaalde arresten van het EHRM kan worden afgeleid dat aan de gezochte persoon alle rechten moeten worden toegekend waarover hij zou beschikken indien hij zou zijn aangehouden op het nationale grondgebied. Met name moet hij beschikken over het uit artikel 5, lid 2, EVRM voortvloeiende recht om te worden geïnformeerd over de feitelijke en juridische gronden van zijn aanhouding, alsook over het uit artikel 5, lid 4, EVRM voortvloeiende recht om de rechtmatigheid van de aanhouding aan te vechten. [Op die manier] zou de gezochte persoon in de gelegenheid worden gesteld om de aanhouding bij de uitvaardigende rechterlijke autoriteit aan te vechten en zodoende zijn belangen te beschermen tegenover de uitvoerende rechterlijke autoriteit die hem daadwerkelijk heeft aangehouden.
- 28 De vraag rijst naar een doeltreffende voorziening in rechte binnen de werkingssfeer van het Unierecht, namelijk een voorziening in rechte ter bescherming tegen de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel in de uitvoerende lidstaat, daaronder ook begrepen tegen de aanhouding in de

uitvoerende lidstaat. Bij nader toezien zou deze voorziening in rechte de mogelijkheid zijn om op te komen tegen het nationale aanhoudingsbevel op basis waarvan het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd dat op zijn beurt de grondslag vormt voor een mogelijke aanhouding in de uitvoerende staat. Het mag niet uit het oog worden verloren dat juist dit nationale aanhoudingsbevel ten grondslag ligt aan de twee daaropvolgende stappen.

- 29 De vraag naar een doeltreffende voorziening in rechte overeenkomstig artikel 47, eerste alinea, van het Handvest rijst met name in de context van een lopende procedure tot tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel. In een dergelijk geval vormt het aanvechten van de rechtmatigheid van het nationale aanhoudingsbevel, wanneer de gezochte persoon zich nog steeds bevindt op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat, een vorm van rechterlijke bescherming tegen het Europees aanhoudingsbevel, dat op basis van het nationale aanhoudingsbevel is uitgevaardigd. Door op te komen tegen de rechtmatigheid van het nationale aanhoudingsbevel, kan ook een vorm van rechterlijke bescherming worden verkregen tegen de aanhouding van de gezochte persoon tijdens de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel in de uitvoerende lidstaat. Meer concreet kan de gezochte persoon niet alleen bescherming zoeken bij de rechter door zijn aanhouding aan te vechten overeenkomstig artikel 12 van kaderbesluit 2002/584, maar ook door het nationale aanhoudingsbevel aan te vechten dat ten grondslag ligt aan de gehele procedure tot tenuitvoerlegging van het Europese aanhoudingsbevel.
- 30 In zijn arrest in de zaak C-649/19 heeft het Hof geoordeeld dat het recht op effectieve rechterlijke bescherming overeenkomstig artikel 47 van het Handvest niet vereist dat de gezochte persoon vóór zijn overlevering beroep tegen zijn aanhouding kan instellen bij de uitvaardigende rechterlijke autoriteit (punt 79); bijgevolg moet deze persoon vóór zijn overlevering niet in kennis worden gesteld van de voor hem openstaande rechtsmiddelen met het oog op het instellen van een dergelijk beroep (punt 80). Hieruit volgt dat alleen na de overlevering van de betrokken persoon een effectieve rechterlijke bescherming kan worden geboden.
- 31 De vraag naar doeltreffende voorzieningen in rechte rijst wanneer sprake is van een internationaal element, namelijk wanneer een [nationale] rechterlijke autoriteit een nationaal aanhoudingsbevel en, op grond daarvan, vervolgens een Europees aanhoudingsbevel uitvaardigt, waarop een andere nationale rechterlijke autoriteit het Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer legt door de gezochte persoon aan te houden. In een dergelijk geval vormt de aanvechting van het nationale aanhoudingsbevel (dat ten grondslag ligt aan de gehele procedure) een voorziening in rechte ter bescherming tegen de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel.
- 32 Indien nu de gezochte persoon pas na diens overlevering, dat wil zeggen na afloop van de procedure tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel, toegang krijgt een dergelijk rechtsmiddel waarmee hij het nationale aanhoudingsbevel kan aanvechten, dan kan met dit rechtsmiddel alleen worden

verkregen dat de onrechtmatigheid wordt vastgesteld van het nationale aanhoudingsbevel, en van daaruit de onrechtmatigheid van het Europees aanhoudingsbevel en van daaruit dan weer de onrechtmatigheid van de aanhouding in de uitvoerende lidstaat, evenwel zonder dat deze onrechtmatigheid ongedaan kan worden gemaakt. In dat geval is sprake van een vaststelling ex post, aangezien de nadelige gevolgen reeds zijn ingetreden. Met behulp van dit rechtsmiddel kunnen deze gevolgen niet tijdig worden vastgesteld teneinde de omvang ervan tot een minimum te beperken. Een dergelijke voorziening in rechte kan derhalve niet worden aangemerkt als werkelijk doeltreffend.

- 33 Een voorziening in rechte is pas doeltreffend wanneer zij tijdig ter beschikking staat, dat wel zeggen op het tijdstip dat de betrokken persoon haar nodig heeft. De gezochte persoon moet reeds kunnen beschikken over rechtsmiddelen wanneer in de hoofdprocedure een nationaal aanhoudingsbevel tegen hem wordt uitgevaardigd, en a fortiori wanneer dit aanhoudingsbevel ten uitvoer wordt gelegd door diens aanhouding in de uitvoerende lidstaat.
- 34 Het is niet aannemelijk dat kaderbesluit 2002/584 de mogelijkheid uitsluit dat de gezochte persoon in kennis wordt gesteld van het nationale aanhoudingsbevel. Met de wijziging van dit kaderbesluit bij kaderbesluit 2009/299 is deze rechtsbescherming inzake kennisgeving verzekerd en moet deze ook worden geboden in gevallen waarin de gezochte persoon niet wordt aangehouden. Deze rechtsbescherming geldt echter alleen voor de kennisgeving van de inhoud van beslissingen tot uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel voor de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf die zijn gegeven na een proces waarop de betrokkene niet in persoon is verschenen – artikel 4 bis, lid 2, van kaderbesluit 2009/299; in dit geval moet de gezochte persoon altijd in kennis worden gesteld van het vonnis. Wat beide vormen van het Europees aanhoudingsbevel – tot strafvervolging en tot tenuitvoerlegging van de straf – gemeen hebben, is de aanhouding van de gezochte persoon met het oog op de tenuitvoerlegging van het nationale aanhoudingsbevel, welke onmiddellijk na de overlevering plaatsvindt. Om die reden horen de gewaarborgde en doeltreffende voorzieningen in rechte die vóór deze overlevering ter beschikking staan, van vergelijkbare aard te zijn. Bovendien is deze aan de overlevering voorafgaande kennisgeving juist dringender nodig in het geval van een Europees aanhoudingsbevel tot strafvervolging.
- 35 Dit vindt steun in overweging 46 en artikel 10, leden 4 tot en met 6, van richtlijn 2013/48, alsook in overweging 21 en artikel 5, lid 2, van richtlijn 2016/1919. Deze bepalingen zien op het recht van gezochte personen om een advocaat aan te wijzen in de uitvaardigende lidstaat, die de advocaat in de uitvoerende lidstaat bijstaat door deze informatie en advies te verstrekken teneinde de gezochte personen in staat te stellen hun rechten daadwerkelijk uit te oefenen bij de uitvoerende autoriteit. Derhalve heeft de gezochte persoon, nog terwijl hij zich in de uitvoerende lidstaat bevindt, het erkende recht om – via zijn advocaat – kennis te nemen van de elementen van de hoofdprocedure op grond waarvan het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd. Het belangrijkste element daarvan is

ongetwijfeld het nationale aanhoudingsbevel (dat wil zeggen, de feitelijke en juridische gronden van de aanhouding).

- 36 Voorts is het noodzakelijk om een vergelijking te maken met de wettelijke regeling van het Europees onderzoeksbevel overeenkomstig richtlijn 2014/41 (PB 2014, L 130, blz. 1). Met name in artikel 14 van deze richtlijn wordt aan de betrokken persoon het recht toegekend om het onderzoeksbevel bij de uitvaardigende autoriteit aan te vechten – en wel vóór de tenuitvoerlegging ervan.
- 37 Het Europees aanhoudingsbevel en het Europees onderzoeksbevel hebben als gemeenschappelijk kenmerk dat met beide instrumenten de rechtssfeer wordt aangetast van een bepaalde persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, en wel door de autoriteiten van die lidstaat, maar op verzoek van de autoriteiten van een andere lidstaat. Het staat buiten kijf dat deze aantasting bij een Europees aanhoudingsbevel veel ingrijpender is dan bij een Europees onderzoeksbevel. Een ander verschil is ook dat richtlijn 2014/41 twaalf jaar na kaderbesluit 2002/584 is vastgesteld, waardoor de nieuwe en hogere normen inzake de bescherming van grondrechten duidelijk daarin zijn neergelegd.
- 38 Bijgevolg kan uit geen enkele bepaling van Unierecht die rechtstreeks of onrechtstreeks ziet op de status van een persoon die met een Europees aanhoudingsbevel wordt gezocht of die op grond daarvan is aangehouden, worden afgeleid dat de gezochte persoon – inzonderheid wanneer deze wordt aangehouden in de uitvoerende lidstaat – er geen juridisch belang bij heeft om door de uitvaardigende rechterlijke autoriteit in kennis te worden gesteld van de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over de mogelijkheden tot aanvechting van het [nationale] aanhoudingsbevel.
- Derde niveau van bescherming
- 39 Het Hof heeft geoordeeld dat de regeling van het Europees aanhoudingsbevel op twee niveaus rechterlijke bescherming van de grondrechten omvat [arrest van 27 mei 2019, OG en PI (C- 508/18 en C- 82/19 PPU, EU:C:2019:456, punten 67 en 68)]. De rechterlijke bescherming op het eerste niveau wordt geboden bij de vaststelling van het nationale aanhoudingsbevel en op het tweede niveau wordt deze geboden bij de uitvaardiging van het Europees aanhoudingsbevel. Op beide niveaus van bescherming ontbreekt elke betrokkenheid van de beklaagde. Laatstgenoemde heeft geen mogelijkheid om te reageren.
- 40 Teneinde te komen tot een daadwerkelijk effectieve rechterlijke bescherming dient de noodzaak te worden erkend van een derde niveau van bescherming dat aansluitend op de eerste twee niveaus wordt verzekerd, te weten een rechterlijke bescherming voor de uitvaardigende rechterlijke autoriteit tijdens de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel, nog terwijl de gezochte persoon zich op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat bevindt [zie in die zin arrest van 10 november 2016, Poltorak (C-452/16, EU:C:2016:858, punten 39 en 44)].

41 Overeenkomstig de toelichtingen bij het Handvest is artikel 47, eerste alinea, ervan gebaseerd op artikel 13 EVRM en biedt het zelfs een ruimere bescherming. Er wordt benadrukt dat „[h]et recht van de Unie [...] een recht op een doeltreffende voorziening in rechte waarborgt”. In werkelijkheid waarborgt het eerste noch het tweede niveau van bescherming „een recht op een doeltreffende voorziening in rechte”. Derhalve bereiken deze niveaus van bescherming op zich niet het niveau bedoeld in artikel 47, eerste alinea, van het Handvest. De essentie zelf van rechterlijke bescherming vereist rechterlijk gehoor, en niet een beslissing die louter wordt gegeven op basis van een vordering [van het openbaar ministerie]. Er dient nogmaals op te worden gewezen dat deze argumenten betrekking hebben op de procedure bij de uitvaardigende rechterlijke autoriteit, die een doeltreffende voorziening in rechte moet waarborgen tot wanneer de persoon wordt overgeleverd.

– Evenredigheid

42 Het Hof heeft gewezen op het belang van evenredigheid bij de uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel [arrest van 16 november 2016, Kovalkovas (C-477/16, EU:C:2016:8611, punt 47)]. Deze evenredigheid kan onmogelijk passend worden beoordeeld wanneer geen rekening wordt gehouden met het standpunt van de beklaagde, en evenmin met informatie waaruit kan worden opgemaakt of sprake is van een poging om zich aan justitie te onttrekken.

43 Mocht de gezochte persoon beschikken over een doeltreffende voorziening in rechte tegen het nationale aanhoudingsbevel, nog terwijl hij zich op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat bevindt, dan zou dit resulteren in een kleiner aantal onevenredige Europese aanhoudingsbevelen dan wel een groter aantal intrekkingen van dergelijke onevenredige Europese aanhoudingsbevelen vóór de overlevering van de persoon.

44 Aangezien de rechters zichzelf beschouwen als hoeders van de grondrechten van gezochte personen, dient de conclusie te zijn dat deze personen moeten kunnen beschikken over doeltreffende rechtsmiddelen ter bescherming van deze rechten bij de rechter, en wel voordat ze worden overgeleverd. Dit betekent dat zij naar behoren moeten worden geïnformeerd over de inhoud van het nationale aanhoudingsbevel en over de mogelijke rechtsmiddelen ter aanvechting ervan.

45 Derhalve wordt met de onderhavige verwijzingsbeslissing de vraag gesteld of de werking van artikel 47 van het Handvest zich ook uitstrekt tot het tijdvak van de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel vóór de overlevering van de gezochte persoon. Zo ja, dan valt het feit dat de uitvaardigende rechterlijke autoriteit volledig heeft nagelaten de gezochte persoon te informeren over de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over de mogelijkheden tot aanvechting daarvan, niet te verzoenen met dit artikel.

– Recht van vrij verkeer overeenkomstig artikel 3, lid 2, VEU en artikel 20, lid 2, onder a), en artikel 21, lid 1, VWEU

- 46 Op grond van dit recht heeft iedere burger van de Unie het recht zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er vrij te verblijven. Dit recht komt ontegensprekelijk ook toe aan IR, die de Bulgaarse nationaliteit bezit. Volgens het Hof zou dit recht worden ingeperkt wanneer een persoon wordt benadeeld enkel en alleen omdat hij zijn recht van vrij verkeer heeft uitgeoefend. Dit beginsel moet zelfs worden geëerbiedigd in strafrechtelijke bepalingen [arrest van 19 november 2020, ZW (C-454/19, EU:C:2020:947, punten 27 en 30)], en geldt derhalve ook voor bepalingen van strafprocesrecht, zoals de bepalingen inzake het recht op informatie die in de hoofdprocedure aan de orde zijn.
- 47 Mocht IR in het onderhavige geval dit recht niet hebben uitgeoefend en mocht hij op het nationale grondgebied zijn aangehouden, dan had hij kunnen beschikken over het volledige scala aan rechten: hij zou namelijk in het bezit zijn gesteld van een afschrift van het aanhoudingsbevel en derhalve kennis hebben kunnen nemen van de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en van het recht tot aanvechting van het aanhoudingsbevel. Mocht hij gebruik hebben gemaakt van dit recht, dan had de rechter binnen korte tijd op die voorziening in rechte beslist.
- 48 Enkel en alleen omdat hij zijn recht heeft uitgeoefend om zich vrij binnen de Unie te verplaatsen en/of er te verblijven, blijft hij echter verstoken van deze rechten, hoewel deze hem naar nationaal recht formeel toekomen. De reden hiervoor is het ontbreken van een procedure in de uitvoerende lidstaat met betrekking tot een behoorlijke informatieverstrekking over de inhoud van het nationale aanhoudingsbevel en het daaruit voortvloeiende verzuim van de verwijzende rechter om deze informatie te verstrekken.
- 49 Waarschijnlijk kan niet worden aangenomen dat de positie van een beklaagde die zich op het nationale grondgebied bevindt, wezenlijk verschilt van die van een beklaagde die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevindt, en dat op grond daarvan een verschil in behandeling is gerechtvaardigd.
- 50 In werkelijkheid treft de uitvoerende rechterlijke autoriteit in opdracht van de uitvaardigende rechterlijke autoriteit de nodige maatregelen om de beklaagde aan te houden en over te leveren. Indien nu de uitvaardigende rechterlijke autoriteit de uitvoerende rechterlijke autoriteit kan opdragen bepaalde handelingen te verrichten ten aanzien van de beklaagde waardoor deze in zijn rechten wordt geschaad, namelijk diens aanhouding en overlevering, dan heeft zij ook de mogelijkheid haar op te dragen de beklaagde de desbetreffende informatie die rechtstreeks samenhangt met diens aanhouding en overlevering te verstrekken.
- 51 Volgens de rechtspraak van het Hof kan een maatregel waarbij het recht van vrij verkeer wordt beperkt, gerechtvaardigd zijn indien deze maatregel berust op objectieve overwegingen van algemeen belang en indien hij evenredig is aan een rechtmatig nagestreefd doel. In het onderhavige geval bestaat de enige rechtvaardiging van dit verschil in behandeling in het feit dat het Unierecht, en meer in het bijzonder richtlijn 2012/13, niet voorziet in de mogelijkheid voor een rechter om bij het uitvaardigen van een aanhoudingsbevel de beklaagde tijdig in

kennis te stellen van deze beslissing en van de mogelijkheid tot aanvechting ervan, wanneer de aanhouding plaatsvindt op het grondgebied van een andere lidstaat op grond van een Europees aanhoudingsbevel. Volgens het arrest in de zaak C-649/19 is deze informatieverstrekking pas verplicht na de overlevering van de persoon.

52 De vraag rijst of het ontbreken van een uitdrukkelijke verwijzing naar een dergelijke informatieverstrekking in kaderbesluit 2002/584 of de praktische problemen die gepaard gaan met het verstrekken van die informatie, een voldoende rechtvaardigingsgrond vormen voor het verschil in behandeling dat zijn oorsprong vindt in het feit dat het recht van vrij verkeer is uitgeoefend.

53 De mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van het „toezenden van aanvullende dienstige inlichtingen” (artikel 15, lid 3, en overweging 5, derde volzin, van kaderbesluit 2002/584). In dat geval zou het niet indruisen tegen de systematiek van het kaderbesluit wanneer de uitvaardigende rechterlijke autoriteit bepaalde informatie (afschrift van het nationale aanhoudingsbevel waarin tevens informatie wordt verstrekt over de feitelijke en juridische gronden van de aanhouding en over de mogelijkheden tot aanvechting van het aanhoudingsbevel) toezendt aan de uitvoerende rechterlijke autoriteit die deze vervolgens overhandigt aan de gezochte persoon op het tijdstip van diens aanhouding. Net zomin staat de systematiek van kaderbesluit 2002/584 er aan in de weg dat – mocht de gezochte persoon aan de hand van deze informatie beroep tegen het aanhoudingsbevel instellen waarop dit vervolgens wordt ingetrokken – de uitvaardigende rechterlijke autoriteit de uitvoerende rechterlijke autoriteit mededeelt dat het Europees aanhoudingsbevel is ingetrokken.

– Beginsel van gelijke behandeling

54 De vraag rijst of het beginsel van gelijke behandeling in de weg staat aan de beslissing van de uitvaardigende rechterlijke autoriteit om af te zien van elke informatieverstrekking aan de gezochte persoon over de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over de mogelijkheid om te verzoeken om intrekking van het aanhoudingsbevel, nog terwijl deze persoon zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevindt.

55 De vraag rijst of sprake is van een schending van het beginsel van gelijke behandeling wanneer de beklaagde binnen de werkingssfeer van het Unierecht niet dezelfde bescherming geniet als die welke hij in een zuiver binnenlandse situatie zou genieten, en, meer concreet, of de uitvaardigende rechterlijke autoriteit het niveau van bescherming moet waarborgen dat de beklaagde zou hebben genoten indien hij zich op het nationale grondgebied had bevonden of dat zij zich op zijn minst zekere inspanningen moet getroosten om dat niveau van bescherming te waarborgen.

– Beginsel van wederzijds vertrouwen

- 56 Het Hof heeft er reeds op gewezen dat het beginsel van wederzijdse erkenning dat tot uitdrukking komt in het Europees aanhoudingsbevel, op zijn beurt berust op het beginsel van wederzijds vertrouwen, en met name op het vertrouwen dat de gezochte persoon krachtens het recht van de uitvaardigende lidstaat toegang heeft tot een doeltreffende voorziening in rechte.
- 57 In het onderhavige geval zou het specifieke verloop van de procedure dit vertrouwen in het gedrang kunnen brengen. Wanneer immers de gezochte persoon bij de uitvoerende rechterlijke autoriteit aanvoert dat het nationale aanhoudingsbevel op basis waarvan het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, onrechtmatig is, kan de uitvoerende rechterlijke autoriteit dienaangaande geen beslissing nemen. Deze beslissing komt alleen toe aan de uitvaardigende rechterlijke autoriteit en dient ook te worden gegeven binnen een redelijke termijn, teneinde te voorkomen dat deze beslissing haar betekenis verliest.
- 58 Bij gebreke van een doeltreffende voorziening in rechte waarmee de gezochte persoon bij de uitvaardigende rechterlijke autoriteit kan opkomen tegen het aanhoudingsbevel, ziet de uitvoerende rechterlijke autoriteit zich voor het dilemma geplaatst of zij uitvoering moet geven aan een Europees aanhoudingsbevel waarvan zij niet met zekerheid weet of de aan de uitvaardiging ervan ten grondslag liggende redenen – die in het verleden al hebben mogen bestaan – gelet op door de door de gezochte persoon aangevoerde bezwaren, die niet zijn beantwoord door de uitvaardigende rechterlijke autoriteit en door laatstgenoemde ook niet zullen worden beantwoord totdat de gezochte persoon is overgeleverd, nog steeds bestaan.
- 59 Dit kan alleen maar een ontwrichtende werking hebben op het mechanisme van kaderbesluit 2002/584, aangezien de uitvoerende rechterlijke autoriteit niet anders kan dan uitvoering geven aan een Europees aanhoudingsbevel waarvan zij niet zeker weet of de grondrechten van de gezochte persoon in de uitvaardigende lidstaat daadwerkelijk werden gewaarborgd.

Tweede prejudiciële vraag

- 60 Het nationale recht schrijft voor dat de beklaagde – door overhandiging van een afschrift van het nationale aanhoudingsbevel – in kennis moet worden gesteld van de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over de mogelijkheid tot aanvechting van het aanhoudingsbevel. Ook wanneer de beklaagde op het grondgebied van een andere lidstaat wordt aangehouden, blijft dit wettelijke vereiste gelden en wordt het vervuld op het tijdstip van diens overlevering, aangezien het nationale aanhoudingsbevel deel uitmaakt van de procedurele stukken. Wanneer echter een Europees aanhoudingsbevel wordt uitgevaardigd, blijft de gezochte persoon verstoken van dit recht op informatie, aangezien kaderbesluit 2002/584 niet voorziet in een procedure voor informatieverstrekking aan de gezochte persoon door de uitvaardigende rechterlijke autoriteit, ook niet over de gronden van diens aanhouding en de mogelijkheden tot aanvechting van

het [nationale] aanhoudingsbevel. Tegelijk staat in de laatste volzin van overweging 12 van dit kaderbesluit dat het de toepassing door de lidstaten van hun bepalingen betreffende het recht op een eerlijke rechtsgang onverlet laat.

- 61 Zoals kan worden afgeleid uit het arrest van het Hof in de zaak C-649/19, mag richtlijn 2012/13 niet aldus worden uitgelegd dat zij aan de uitvaardigende rechterlijke autoriteit de verplichting oplegt om de gezochte persoon te informeren over het nationale aanhoudingsbevel en over de mogelijkheden tot aanvechting ervan. Deze richtlijn heeft veeleer tot doel minimumnormen vast te stellen en ziet niet op de informatie die op grond van het nationale recht kan worden meegedeeld. Daarbij kunnen de lidstaten de bij deze richtlijn vastgestelde rechten uitbreiden en een hoger niveau van bescherming bieden; de toepassing van deze richtlijn leidt niet tot de opheffing van de rechten die krachtens het nationale recht toekomen aan de beklaagde, indien deze een hoger niveau van bescherming bieden.
- 62 Op het eerste gezicht volgt hieruit dat de omstandigheid dat het kaderbesluit noch de richtlijn de uitvaardigende rechterlijke autoriteit ertoe verplicht om de vereiste informatie mee te delen aan een beklaagde tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd en die in een andere lidstaat is gelokaliseerd of zelfs aangehouden, deze uitvaardigende rechterlijke autoriteit niet ontslaat van de krachtens het nationale recht bestaande verplichtingen om deze informatie te verstrekken en om te beslissen op het verzoek van de beklaagde tot intrekking van het aanhoudingsbevel.
- 63 Tegelijkertijd zou bij nader toezien kunnen worden aangenomen dat het Unierecht voorschrijft om deze informatie niet te verstrekken en ook niet te beslissen op een eventueel verzoek tot intrekking van het aanhoudingsbevel. Deze handelingen moeten pas worden verricht na de overlevering van de persoon naar het nationale grondgebied [verwijzing naar en analyse van het arrest van het Hof van 28 januari 2021, IR (C-649/19, EU:C:2021:75), en verwijzingen naar andere arresten van het Hof].
- 64 Volgens de rechtspraak van het Hof beogen de gegevens in het Europees aanhoudingsbevel de minimale formele inlichtingen te verstrekken die de uitvoerende rechterlijke autoriteiten nodig hebben om het Europees aanhoudingsbevel snel ten uitvoer te leggen door met spoed een beslissing over de overlevering te nemen [arrest van 23 januari 2018, Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27, punt 59)]. Tegelijkertijd is het duidelijk dat de aan de gezochte persoon meegedeelde informatie over de inhoud van het nationale aanhoudingsbevel (dat wil zeggen over de feitelijke en juridische gronden van de aanhouding en over de mogelijkheden tot aanvechting van het aanhoudingsbevel) geen verband houdt met de beslissing van de uitvoerende rechterlijke autoriteit om de gezochte persoon al dan niet over te leveren. Derhalve kan geen gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid van informatietoezending waarin artikel 15, lid 2, van kaderbesluit 2002/584 voorziet, aangezien deze mogelijkheid is bedoeld als ultieme maatregel in uitzonderlijke gevallen waarin de uitvoerende rechterlijke

autoriteit van oordeel is dat zij niet over alle vereiste formele inlichtingen beschikt teneinde met spoed een beslissing over de overlevering te kunnen nemen.

- 65 Derhalve is sprake van een weloverwogen keuze van de Uniewetgever bij het vaststellen van kaderbesluit 2002/584 en richtlijn 2012/13, die het Hof bij de uitlegging [van deze rechtshandelingen], onder meer in het licht van de door het Hof zelf ontwikkelde rechtsbeginselen van het Unierecht, steeds opnieuw heeft bevestigd. Op grond van deze keuze mag de beklaagde tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd en op grond daarvan mogelijkerwijs wordt aangehouden, tot aan zijn overlevering aan de uitvaardigende lidstaat geen gebruik maken van de rechten die hem krachtens het nationale recht toekomen. Hieruit volgt dat een nationale regeling die op dit punt geen onderscheid maakt en volgens welke de beklaagde deze rechten ook dan toekomen wanneer tegen hem een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd en hij op grond van dit aanhoudingsbevel wordt aangehouden, in strijd is met het Unierecht.
- 66 Uit deze gevolgtrekking vloeit de tweede prejudiciële vraag voort, namelijk of het nationale recht, gelet op het beginsel dat het Unierecht voorrang heeft op nationaal recht, restrictief moet worden uitgelegd, zodat de rechten waarover de beklaagde krachtens het nationale recht beschikt (dat wil zeggen het recht op informatie over de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en over de mogelijkheden tot aanvechting van het aanhoudingsbevel) en de daarmee overeenstemmende verplichting van de rechter tot verstrekking van deze informatie, ten aanzien van een beklaagde tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd en die op grond daarvan mogelijkerwijs wordt aangehouden, niet gelden en buiten toepassing moeten worden gelaten tot diens overlevering naar het nationale grondgebied.
- 67 Meer concreet moet de specifiek op de feiten van de hoofdprocedure toegespitste vraag worden gesteld of het de verwijzende rechter bij het uitvaardigen van een Europees aanhoudingsbevel – of daarna, zodra hij kennis heeft gekregen van de aanhouding van IR op het grondgebied van een andere lidstaat – is toegestaan om geen maatregelen te treffen teneinde IR te informeren over de rechten waarover hij beschikt als persoon tegen wie een nationaal aanhoudingsbevel is uitgevaardigd en waarvan de tenuitvoerlegging middels dit Europees aanhoudingsbevel heeft geleid tot diens aanhouding, en of zulks ook het geval is wanneer dit de verwijzende rechter weinig moeite zou kosten – bijvoorbeeld in antwoord op een verzoek om aanvullende gegevens in de zin van artikel 15, lid 2, van kaderbesluit 2002/584.
- 68 Er bestaat twijfel of een nationale regeling die iedere beklaagde toegang verleent tot dezelfde voorziening in rechte ter bescherming van zijn rechten, namelijk de beslissing ten gronde over de intrekking van het aanhoudingsbevel, ongeacht of het nationale aanhoudingsbevel ten uitvoer wordt gelegd door de aanhouding van de beklaagde op het nationale grondgebied of op het grondgebied van een andere lidstaat, in strijd is met het Unierecht. Om die reden wordt het tweede onderdeel van de tweede prejudiciële vraag ter beantwoording voorgelegd, namelijk of de

verwijzende rechter naar aanleiding van een verzoek van IR tot intrekking van het aanhoudingsbevel mag afzien van de onverwijld beoordeling van dit verzoek en hierop pas hoeft te beslissen na de overlevering van IR in het kader van de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel.

Derde prejudiciële vraag

- 69 Deze vraag blijft relevant, ongeacht of uit het antwoord op de eerste vraag volgt dat de beklaagde krachtens het Unierecht over diens rechten moet worden geïnformeerd of dat uit het antwoord op de tweede vraag volgt dat het Unierecht niet in de weg staat aan deze informatieverstrekking. In beide gevallen moet de verwijzende rechter zich zekere inspanningen getroosten om de gezochte persoon in kennis te stellen van het aanhoudingsbevel (dat wil zeggen van de feitelijke en juridische gronden van diens aanhouding en van de mogelijkheden tot aanvechting van het aanhoudingsbevel).
- 70 Aangezien de gezochte persoon middels een Europees aanhoudingsbevel is gesignaleerd met het oog op diens aanhouding, rijst de vraag of deze informatieverstrekking moet geschieden door middel van een desbetreffende vermelding in het Europees aanhoudingsbevel. Dit strookt echter niet met artikel 8 van kaderbesluit 2002/584 en met het daarbij behorende model, en evenmin met het fundamentele uitgangspunt van dit kaderbesluit, aangezien dit ertoe zou leiden dat de inhoud van het Europees aanhoudingsbevel te zeer wordt uitgebreid. Daartegenover staat evenwel dat deze informatieverstrekking mogelijkere doeltreffend kan zijn, gelet op de verplichting van de uitvoerende rechterlijke autoriteit om dit aanhoudingsbevel te overhandigen aan de gezochte persoon (artikel 11, lid 1, van kaderbesluit 2002/584).
- 71 Een andere mogelijkheid zou erin bestaan dat in het Europees aanhoudingsbevel een verzoek aan de uitvoerende rechterlijke autoriteit wordt opgenomen om, zodra de tenuitvoerleggingsprocedure van het Europees aanhoudingsbevel is ingeleid, de uitvaardigende rechterlijke autoriteit ervan in kennis te stellen dat de gezochte persoon is gelokaliseerd dan wel aangehouden. Aansluitend daarop kan de uitvaardigende rechterlijke autoriteit de nodige stappen ondernemen om de gezochte persoon over diens rechten te informeren. Feit blijft evenwel dat een dergelijk verzoek kennelijk niet valt onder de werkingssfeer van kaderbesluit 2002/584 en dat er geen rechtsgrondslag bestaat ter inwilliging ervan.
- 72 Het Hof, dat het Unierecht als geen ander beheerst, is ongetwijfeld het best geplaatst om een nuttig antwoord te geven op de vraag naar wanneer en hoe deze informatieverstrekking moet plaatsvinden, alsook om uit te maken welke bepalingen van Unierecht van toepassing zijn wanneer de medewerking van de uitvoerende rechterlijke autoriteit is vereist.